

D ů v o d y:

Dle předpisu §u 4 zákona o stavebním ruchu ze dne 27. ledna 1922 čis. 45 sb. z. a n. provádí vyvlastňovací řízení v případech tam uvedených okresní politický úřad. Spadá proto také rozhodnutí o vyvlastnění v těchto případech do oboru působnosti úřadů správních a dotyčné rozhodnutí úřadů správních nemůže býti soudy přezkoumáváno. Opačný názor stěžovatelky jest mylným a soudy nemohou se v tomto případě v řízení nesporném, t. j. v řízení ku doplnění pozemkové knihy zabývati přípustností a možností vyvlastnění dotyčného pozemku, jak to stěžovatelka ve svém rekursu žádá. Poněvadž stěžovatelka odpor proti doplnění pozemkové knihy založila na tom, že vyvlastněný pozemek jest pozemkem veřejným, a svá domnělá práva ohledně tohoto pozemku zakládá právě na této jeho vlastnosti, nejde zde, jak soud rekursní správně v napadeném usnesení uvedl, o uplatňování soukromých práv, jaké jedině § 7 zákona ze dne 25. července 1871, čis. 96 ř. zák. na mysli má a opačné mínění stěžovatelky nemá opory ani ve stavu věci ani v zákoně. Soudní výrok, jehož se chce stěžovatelka domoci, že manželům T-ovým právo vlastnické k pozemku nepřisluší, v řízení o doplnění pozemkové knihy vůbec nemůže býti vydán a není proto ani v tomto směru správným mínění stěžovatelky, že uplatňuje svým odporem negativní stránku soukromého práva vlastnického, tedy právo soukromé. V důsledcích toho soud druhé stolice správně vyslovil, že stěžovatelce právo odporu po rozumu §u 7 zákona ze dne 25. července 1871, čis. 96 ř. zák. vůbec nepřisluší a právem proto její rekurs jako nepřipustný odmítl.

Čis. 3733.

Vklad práva v poznamenaném pořadí může býti povolen i tehdy, když nemovitost po poznámce pořadí za jednoroční lhůty přešla knihovně na osobu třetí, třebaž nebyl splněn předpis §u 21 knih. zák.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1924, R I 264/24.)

Úvěrní ústav navrhl v jednoroční lhůtě vklad zástavního práva pro úvěrní pohledávku v poznámce pořadí, povolené ještě za dřívějšího vlastníka nemovitosti. Úvěrní listina byla vystavena dřívějším vlastníkem nemovitosti. Knihovní soud návrh zamítl, maje za to, že vzhledem k §u 21 knih. zák. ku žádanému vkladu nestačí úvěrní listina, vyhotovená dřívějším vlastníkem. R e k u r s n í s o u d vklad povolil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu nynějších vlastníků nemovitosti.

D ů v o d y:

V tomto případě jest řešiti otázku, zda podle předpisu §u 56 od-

stavec druhý knih. zák. vklad práva v poznamenaném pořadí povolen býti může i tehdy, když nemovitost po poznámce pořadí během jedno- roční lhůty přešla knihovně na osobu třetí, či zdali ono ustanovení knih. zák. proti třetímu působí jen potud, pokud ostatní předpisy knihovního zákona zvláště předpis Šu 21 knih. zák. tomu neodporují. Při řešení této otázky jest potřebí přihlídnouti k potřebám života, které ustanovením Šu 56 odstavec druhý knih. zák. měly býti chráněny a které zákonodárce vedly k tomu, by vydal toto vyjimečné ustanovení. Nemůže býti pochybnosti, že účelem vyjimečného ustanovení Šu 56 odstavec druhý knih. zák. bylo, by věřitel, který vlastníku reality poskytuje úvěr, jehož výše dosud stanovena není nebo stanovena býti nemohla, měl možnost, opatřiti si ku zajištění této své pohledávky jistotu, že tato jeho pohledávka z úvěru v době zákonem stanovené (1 rok) na dlužníkově realitě v pořadí v době povolení poznámky pořadí proti komukoli bude moci býti vložena. Rovněž jisto jest, že život, zvláště úvěrové obchody peněžních ústavů takového zajištění povolaných úvěrů na dlužníkově realitě v době povolení úvěru nutně vyžadují. Když tomu tak, jest zajištění ku dosažení uvedeného účelu potřebí, by poznámka pořadí podle Šu 56 knih. zák. působila proti třetímu vždycky, tedy aby vklad práva zástavního v poznamenaném pořadí byl možným na základě listiny, podepsané tím, kdo jako vlastník reality v době poznámky pořadí v pozemkové knize byl zapsán a by se nevyžadovalo, by listiny tyto podepsati musel vlastník dotyčné reality, v době podání knihovní žádosti v pozemkové knize zapsaný, tedy osoba třetí, která v době poskytování úvěru vůbec v úvahu nepřicházela a přicházeti nemohla. V tomto případě podepsal knihovní předchůdce stěžovatelů v době, kdy ještě knihovním vlastníkem zastavené reality byl, úvěrní listinu ze dne 27. června 1923 a nebylo tedy závady, by již tehda navrhovatelka vkladu práva zástavního na tuto realitu v poznamenaném pořadí se nedomohla. Že tak neučinila, nemůže býti na závadu jejímu právu, by se tohoto vkladu domáhala i proti nynějším majitelům reality, když v době nabytí vlastnického práva dle stavu pozemkové knihy z poznámky pořadí o této její pohledávce věděli a věděti musili a výmaz poznámky pořadí pro ni zároveň s vkladem práva vlastnického pro sebe si nezajistili a nevymohli. Z důvodu toho sluší přisvědčiti názoru soudu druhé stolice, že v tomto případě zákonné podmínky vkladu práva zástavního v poznamenaném pořadí pro navrhovatelku jsou splněny a že předpis Šu 21 knih. zák. vkladu tomu není na závadu. Opačný náhled stěžovatelů, že bez jejich svolení jako nynějších vlastníků reality podle předpisu Šu 21 knih. zák. žádaný vklad práva zástavního jest nemožným, není správným, poněvadž předpis Šu 56 odstavec druhý knih. zák., obsahující výjimku ze všeobecných předpisů, posuzován býti musí jako výjimka z pravidla, jako předpis, lišící se od pravidla předpisu Šu 21 knih. zák. nejen ve směru věcném, nýbrž i formálním. Otázka, zda nynější vlastníci reality tímto vkladem práva zástavního bez své viny budou poškozeni, a otázka, zda a do jaké míry jich knihovní předchůdce jest povinen výmaz poznámky pořadí (práva zástavního v poznamenaném pořadí) jim vymoci, nespadá při řešení oné otázky v úvahu, a nelze se jí tudíž zde zabývati.